

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH QUẢNG NGÃI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **5234**/UBND-KGVX

Quảng Ngãi, ngày **19** tháng 10 năm 2022

V/v Phương án sẵn sàng ứng
phó khi xảy ra ngộ độc thực
phẩm trên địa bàn tỉnh

Kính gửi:

- Các Sở: Y tế, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương, Giáo dục và Đào tạo, Thông tin và Truyền thông;
- Công an tỉnh;
- Ban Quản lý KKT Dung Quất và các Khu công nghiệp Quảng Ngãi;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh;
- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố.

Xét đề nghị của Giám đốc Sở Y tế tại Tờ trình số 2412/TTr-SYT ngày 07/10/2022 về việc ban hành Phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi, Chủ tịch UBND tỉnh có ý kiến như sau:

1. Thống nhất với nội dung Phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi do Sở Y tế đề nghị tại Tờ trình nêu trên (có Phương án kèm theo).

2. Giao các cơ quan, đơn vị, địa phương nêu trên theo chức năng, nhiệm vụ tổ chức phổ biến, quán triệt và triển khai thực hiện nội dung Phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm trên địa bàn tỉnh đạt hiệu quả, theo đúng quy định.

3. Giao Sở Y tế chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị thường xuyên hướng dẫn, kiểm tra việc tổ chức triển khai thực hiện và tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh kết quả thực hiện theo quy định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Sở Tài chính;
- Sở Nội vụ;
- VPUB: CVP, PCVP, KTN, CBTH;
- Lưu: VT, KGVX_{cường690}.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Trần Phước Hiền

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH QUẢNG NGÃI**

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

PHƯƠNG ÁN

Sẵn sàng ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm trên địa bàn tỉnh

*(Kèm theo Công văn số 5234/UBND-KGVX ngày 14/10/2022
của Chủ tịch UBND tỉnh)*

Để chủ động triển khai công tác ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm (sau đây viết tắt là NĐTP) trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh ban hành “Phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra ngộ độc thực phẩm trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi” nhằm chủ động ứng phó, cấp cứu, điều tra, xử lý và khắc phục kịp thời hậu quả vụ ngộ độc, giảm thiểu đến mức thấp nhất ảnh hưởng khi có NĐTP xảy ra, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

Chủ động ứng phó, cấp cứu, điều tra và xử lý kịp thời, giảm thiểu đến mức thấp nhất thiệt hại, hậu quả tác động sức khỏe do NĐTP gây ra trên nguyên tắc cơ động, phối hợp, liên hoàn, thống nhất trong chỉ đạo.

2. Yêu cầu

- Khi tiếp nhận báo cáo có vụ NĐTP hàng loạt xảy ra cần có các quyết định chính xác và kịp thời về kế hoạch y tế khắc phục hậu quả vụ ngộ độc, báo cáo lãnh đạo chính quyền để có hướng chỉ đạo.

- Công tác tổ chức triển khai thực hiện cần phải có sự chỉ đạo và phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các cấp, các ngành từ tỉnh đến huyện, xã và cả hệ thống chính trị. Có sự phân công, tổ chức hợp lý, phối hợp nhịp nhàng giữa các ngành quản lý an toàn thực phẩm vào công tác ứng phó khi xảy ra NĐTP với số lượng lớn trên địa bàn tỉnh.

- Đảm bảo triển khai nhanh chóng, chính xác và hiệu quả các hoạt động điều tra và xử lý khi có NĐTP. Đảm bảo tiến độ điều tra, xử lý và khắc phục hậu quả NĐTP theo đúng quy định.

- Chuẩn hóa quy trình điều tra và xử lý NĐTP nhằm giảm thiểu hậu quả tác động đến sức khỏe; đồng thời, nâng cao hiệu quả trong công tác phối hợp điều tra, xử lý vụ NĐTP của các cơ quan chức năng trên địa bàn tỉnh.

- Tăng cường các biện pháp dự phòng tích cực và chủ động, phát hiện kịp thời, khống chế và quản lý NĐTP, không để NĐTP lớn xảy ra, hạn chế biến chứng nặng và tử vong do ngộ độc.

- Chủ động thực hiện tốt công tác sơ cấp cứu, phân loại, chuyên viện và điều trị an toàn cho bệnh nhân bị NĐTP, kiểm soát cấp cứu hàng loạt một cách hiệu quả nhất. Nhân viên y tế tham gia cấp cứu, vận chuyển và điều trị phải có kinh nghiệm lâm sàng, sự nhạy bén và kịp thời.

- Sẵn sàng bảo đảm về nhân lực, cơ sở vật chất, phương tiện, trang thiết bị, thuốc, kinh phí để chủ động đáp ứng với các tình huống khi có NĐTP xảy ra.

II. ĐỐI TƯỢNG ÁP DỤNG

Phương án này áp dụng đối với các sở, ban ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố; Ban quản lý khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp tỉnh (sau đây gọi tắt là BQL khu công nghiệp); các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình; cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm, kinh doanh dịch vụ ăn uống, tổ chức bếp ăn tập thể (sau đây gọi tắt là doanh nghiệp); các trường học, cơ sở giáo dục mầm non có tổ chức ăn uống, tổ chức bếp ăn tập thể (sau đây gọi tắt là trường học).

III. QUY TRÌNH ỨNG PHÓ, XỬ LÝ CẤP CỨU VÀ ĐIỀU TRA NGỘ ĐỘC THỰC PHẨM

1. Xác định vụ ngộ độc thực phẩm

Là tình trạng ngộ độc cấp xảy ra với 2 người trở lên có dấu hiệu ngộ độc khi ăn cùng một loại thực phẩm tại cùng một địa điểm, thời gian. Trường hợp chỉ có một người mắc và bị tử vong cũng được coi là một vụ NĐTP.

2. Khai báo ngộ độc thực phẩm

Các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình; cán bộ y tế, các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trường học... khi bị hoặc phát hiện NĐTP hoặc để xảy ra NĐTP phải khai báo ngay cho cơ quan y tế gần nhất, cụ thể:

- Trạm Y tế xã, phường, thị trấn.
- Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố.
- Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố.
- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh.

3. Quy trình ứng phó, xử lý cấp cứu và điều tra ngộ độc thực phẩm

3.1. Chuẩn bị điều tra, xử lý cấp cứu ngộ độc thực phẩm

a) Thành lập đội cấp cứu cơ động, đội phòng chống dịch cơ động, đội điều tra NĐTP, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm với số lượng từ 3-5 người/đội; phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên:

- Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Sản - Nhi tỉnh, Bệnh viện Đa khoa khu vực Đặng Thùy Trâm, Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố, Trạm Y tế các xã, phường, thị trấn (gọi chung là cơ sở khám bệnh, chữa bệnh): Mỗi đơn vị thành lập 02 Đội cấp cứu cơ động; riêng Trạm Y tế các xã, phường, thị trấn thành lập 01 Đội cấp cứu cơ động.

- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh thành lập 01 Đội điều tra NĐTP.

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh: Thành lập 02 Đội phòng chống dịch cơ động và lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm.

- Trung tâm Y tế phối hợp với Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố: Mỗi huyện thành lập 02 Đội phòng chống dịch và điều tra NĐTP, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm cơ động.

b) Chuẩn bị đủ trang thiết bị, dụng cụ, khu vực tiếp nhận người bệnh; bố trí đủ cơ sở thuốc, vật tư, hóa chất, phương tiện đi lại; biểu mẫu điều tra, lấy mẫu, kiểm tra và xử lý vi phạm đối với cơ sở thực phẩm... để sẵn sàng triển khai tiếp nhận, cấp cứu, vận chuyển bệnh nhân kịp thời và tiến hành điều tra, xử lý vụ NĐTP.

c) Tổ chức tập huấn kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ để sẵn sàng đáp ứng yêu cầu trong cấp cứu, điều trị người bệnh và điều tra, xử lý NĐTP.

3.2. Tiếp nhận, sơ cấp cứu, vận chuyển, điều trị bệnh nhân

Tùy theo tình hình thực tế, các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh tiếp nhận, cấp cứu, điều trị kịp thời cho người bệnh, tăng cường kíp trực, sẵn sàng huy động lực lượng, các đội cấp cứu ngoại viện, cấp cứu điều trị tại chỗ, vận chuyển người bệnh với đầy đủ nhân lực, phương tiện, thuốc, hóa chất... sẵn sàng phục vụ kịp thời khi có yêu cầu.

3.3. Lấy mẫu thực phẩm, bệnh phẩm

Việc lấy mẫu kiểm tra đóng vai trò quan trọng để làm rõ nguyên nhân của vụ ngộ độc. Phải tiến hành lấy mẫu nhanh chóng, kịp thời và thích hợp.

3.4. Các bước điều tra ngộ độc thực phẩm

Thực hiện theo quy định tại Quyết định số 39/2006/QĐ-BYT ngày 13/12/2006 của Bộ Y tế về việc ban hành “Quy chế điều tra ngộ độc thực phẩm”.

3.5. Xử lý vệ sinh môi trường. Xử lý vệ sinh cơ sở xảy ra NĐTP và xử lý vệ sinh môi trường.

4. Kết luận và báo cáo kết quả điều tra vụ ngộ độc thực phẩm

4.1. Sau khi tiến hành 11 bước điều tra NĐTP, đội điều tra NĐTP phải tổng hợp, phân tích, kết luận kết quả điều tra theo những nội dung sau: đơn vị xảy ra NĐTP; địa điểm xảy ra NĐTP, thời gian xảy ra ngộ độc; số người ăn, số người mắc, số người đi viện, số người chết; bữa ăn; thức ăn; cơ sở và nguyên nhân.

4.2. Báo cáo vụ NĐTP: Thực hiện theo Quyết định số 3081/QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ Y tế về việc ban hành “Quy định chế độ báo cáo và mẫu biểu báo cáo về an toàn thực phẩm thuộc phạm vi quản lý của ngành y tế”.

a) Báo cáo ban đầu vụ NĐTP: Trạm Y tế xã, phường, thị trấn nơi xảy ra NĐTP phải báo cáo ngay cho Phòng Y tế hoặc Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố (chậm nhất 24 giờ kể từ khi xảy ra vụ ngộ độc).

b) Báo cáo kết thúc vụ ngộ độc thực phẩm:

- Sau khi vụ NĐTP kết thúc (chậm nhất 07 ngày làm việc kể từ thời gian mắc ca NĐTP cuối cùng), Trung tâm Y tế phối hợp với Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố báo cáo với Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh nơi xảy ra vụ NĐTP.

- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh - Sở Y tế (chậm nhất 10 ngày làm việc kể từ thời gian mắc ca NĐTP cuối cùng) báo cáo với UBND tỉnh, Cục An toàn thực phẩm.

IV. CÁC PHƯƠNG ÁN ỨNG PHÓ KHI XẢY RA NGỘ ĐỘC THỰC PHẨM

1. Tình huống 1: Vụ NĐTP có số người mắc dưới 30 người/vụ, không có trường hợp tử vong

1.1. UBND các huyện, thị xã, thành phố

- Chủ trì, chỉ đạo triển khai toàn diện các hoạt động: điều tra, xử trí, khắc phục hậu quả, kết luận nguyên nhân của vụ NĐTP và thực hiện chế độ báo cáo theo quy định. Đồng thời, chủ động bố trí phương tiện vận chuyển người bệnh đến cơ sở tuyến trên có đủ điều kiện cấp cứu, điều trị (khi cần thiết).

- Bố trí địa điểm, điều kiện cơ sở, vật chất... đáp ứng cơ bản những yêu cầu về tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ (hội trường, nhà văn hóa, trường học, phân xưởng sản xuất...), tạo điều kiện cho ngành Y tế triển khai cơ sở cấp cứu, điều trị tại chỗ kịp thời cho người bệnh (khi cần thiết).

1.2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương chịu trách nhiệm chỉ đạo các đơn vị liên quan phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế để tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục hậu quả khi xảy ra NĐTP (khi cần thiết).

1.3. Sở Y tế chỉ đạo các đơn vị liên quan:

a) Công tác điều tra, xử lý môi trường, báo cáo vụ ngộ độc thực phẩm:

- Trung tâm Y tế tuyến huyện, Trạm Y tế tuyến xã:

Kịp thời thông báo tình hình NĐTP cho cơ quan quản lý cấp trên; cử Đội phòng chống dịch và điều tra NĐTP, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm cơ động đến nơi xảy ra vụ NĐTP để chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tiến hành điều tra, xử lý NĐTP, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm khi có nghi ngờ là nguyên nhân gây ra NĐTP; xử lý vệ sinh môi trường, vệ sinh cơ sở theo chức năng, nhiệm vụ được phân công; thực hiện các bước điều tra NĐTP, tổng hợp, báo cáo vụ NĐTP theo quy định.

- Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố:

+ Phối hợp với Trung tâm Y tế tiến hành điều tra, giám sát, xử lý NĐTP.

+ Chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng thuộc ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương của địa phương tổ chức triển khai kiểm tra cơ sở, truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về an toàn thực phẩm; thông tin đại chúng để cộng đồng cảnh giác.

- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh hỗ trợ điều tra NĐTP, xử lý môi trường, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm (khi cần thiết).

b) Công tác tiếp nhận, cấp cứu, điều trị:

- Địa điểm tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh:

+ Địa điểm do UBND các huyện, thị xã, thành phố bố trí để tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ (hội trường, nhà văn hóa, trường học, phân xưởng sản xuất...).

+ Cơ sở khám bệnh, chữa bệnh: Trạm Y tế, đơn vị điều trị khác tại địa phương; Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Sản - Nhi tỉnh, Bệnh viện Đa khoa khu vực Đặng Thùy Trâm, Trung tâm Y tế tuyến huyện và các cơ sở điều trị khác trên địa bàn (khi cần thiết) để sẵn sàng tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh.

- Tổ chức cấp cứu, điều trị:

+ Trung tâm Y tế tuyến huyện: Cử 01 Đội cấp cứu cơ động nhanh chóng có mặt tại nơi xảy ra vụ NĐTP để phối hợp, hỗ trợ Trạm Y tế địa phương triển khai cấp cứu, điều trị cho người bệnh.

+ Trạm Y tế - nơi xảy ra vụ NĐTP: Huy động nhân lực và tổ chức cấp cứu, điều trị người bệnh theo đúng quy trình; tổ chức lưu giữ; bảo quản mẫu thức ăn khả nghi, chất nôn, chất rửa dạ dày, nước tiểu, phân... của người bị NĐTP để lấy mẫu kiểm nghiệm xác định nguyên nhân. Kịp thời chuyển bệnh nhân lên bệnh viện tuyến trên (khi cần thiết).

Công tác tổ chức cấp cứu người bị ngộ độc, chú ý phân loại người bệnh bị ngộ độc nặng, trẻ em và người già, ưu tiên chuyển lên Bệnh viện tuyến trên để được cấp cứu kịp thời.

2. Tình huống 2: Vụ NĐTP có số người mắc trên 30 người/vụ hoặc vụ NĐTP dưới 30 người mắc/vụ có trường hợp tử vong

2.1. UBND các huyện, thị xã, thành phố:

- Chủ trì, chỉ đạo triển khai toàn diện các hoạt động điều tra, xử trí, khắc phục hậu quả, kết luận nguyên nhân của vụ NĐTP và thực hiện chế độ báo cáo theo quy định. Đồng thời, chủ động bố trí phương tiện vận chuyển người bệnh đến cơ sở tuyến trên có đủ điều kiện cấp cứu, điều trị (khi cần thiết).

- Bố trí địa điểm, điều kiện cơ sở, vật chất... đáp ứng cơ bản những yêu cầu về tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ (hội trường, nhà văn hóa, trường học, phân xưởng sản xuất...), tạo điều kiện cho ngành Y tế triển khai cơ sở cấp cứu, điều trị tại chỗ kịp thời cho người bệnh (khi cần thiết).

2.2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương có trách nhiệm phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế để tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục hậu quả khi xảy ra NĐTP (khi cần thiết).

2.3. Sở Y tế:

a) Phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố chỉ đạo triển khai các hoạt động xử lý, khắc phục hậu quả vụ NĐTP. Đề nghị các sở, ngành thuộc Ban Chỉ đạo liên ngành về vệ sinh an toàn thực phẩm tỉnh tham gia chỉ

đạo hoặc đề nghị UBND tỉnh trực tiếp chỉ đạo, khắc phục sự cố về ATTP (khi cần thiết).

b) Đề nghị Cục An toàn thực phẩm - Bộ Y tế, các Viện chuyên ngành Trung ương hỗ trợ điều tra, xử lý môi trường, khắc phục hậu quả vụ NĐTP (khi cần thiết).

c) Chỉ đạo các đơn vị y tế triển khai nội dung sau:

c1) Công tác điều tra, xử lý môi trường, báo cáo vụ ngộ độc thực phẩm:

- Trung tâm Y tế tuyến huyện, Trạm Y tế tuyến xã kịp thời báo cáo tình hình NĐTP cho UBND các huyện, thị xã, thành phố, Sở Y tế, Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh; cử 01-02 Đội phòng chống dịch và điều tra NĐTP, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm cơ động đến nơi xảy ra vụ NĐTP để chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tiến hành điều tra, xử lý NĐTP, lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm khi có nghi ngờ là nguyên nhân gây ra NĐTP xảy ra trên địa bàn; xử lý vệ sinh môi trường, vệ sinh cơ sở theo chức năng, nhiệm vụ được phân công. Thực hiện các bước điều tra NĐTP, tổng hợp, báo cáo vụ NĐTP theo quy định.

- Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố: Phối hợp với Trung tâm Y tế tiến hành điều tra, giám sát, xử lý NĐTP. Chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng thuộc ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương của địa phương tổ chức kiểm tra cơ sở, truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về an toàn thực phẩm; thông tin đại chúng để cộng đồng cảnh giác.

- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh phối hợp với Phòng Y tế, Trung tâm Y tế tuyến huyện điều tra NĐTP. Trường hợp cần thiết chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng thuộc ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương tổ chức điều tra nguyên nhân gây NĐTP, truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc, xử lý vi phạm về an toàn thực phẩm theo quy định.

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh chủ trì phối hợp với Trung tâm Y tế tuyến huyện tiến hành lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm, xử lý môi trường, áp dụng các biện pháp ngăn chặn sự lây truyền dịch bệnh do NĐTP.

- Trường hợp có tử vong, kết hợp với cơ quan Công an, cơ quan Pháp y tiến hành điều tra giải phẫu bệnh lý, lấy dịch trong đường tiêu hóa, máu, tim, phổi của những người bị tử vong để xét nghiệm tìm nguyên nhân.

c2) Công tác tiếp nhận, cấp cứu, điều trị

* Địa điểm tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh:

Triển khai thực hiện quy định tại tình huống 1. Nếu số người mắc NĐTP nhiều, các địa điểm đã bố trí quá tải, tùy tình hình thực tế để quyết định việc chuyển người bệnh đến điều trị tại các bệnh viện khác trên địa bàn hoặc chuyển lên bệnh viện tuyến Trung ương (khi cần thiết).

* Tổ chức cấp cứu, điều trị:

- Trung tâm Y tế tuyến huyện: Cử 01 - 02 Đội cấp cứu cơ động nhanh chóng có mặt tại nơi xảy ra vụ NĐTP để phối hợp, hỗ trợ Trạm Y tế địa phương triển khai cấp cứu, điều trị cho người bệnh.

- Trạm Y tế: Huy động nhân lực và tổ chức cấp cứu, điều trị người bệnh theo đúng quy trình; tổ chức lưu giữ; bảo quản mẫu thức ăn khả nghi, chất nôn, chất rửa dạ dày, nước tiểu, phân... của người bị NĐTP để lấy mẫu kiểm nghiệm xác định nguyên nhân.

+ Xử lý tại chỗ - nơi xảy ra ngộ độc: Bố trí nhân viên y tế có mặt kịp thời để tiến hành khám sàng lọc, phân loại, cấp cứu, điều trị những người bị NĐTP; tiến hành chuyển những người mắc NĐTP về Trạm Y tế hoặc lên bệnh viện tuyến trên để điều trị (khi cần thiết).

+ Tại Trạm Y tế: Tiến hành khám sàng lọc, phân loại, cấp cứu, điều trị những người bị NĐTP; kịp thời chuyển người bệnh lên bệnh viện tuyến trên (khi cần thiết).

- Bệnh viện Đa khoa tỉnh, Bệnh viện Sản - Nhi tỉnh, Bệnh viện Đa khoa khu vực Đặng Thùy Trâm: Cử 01 - 02 Đội cấp cứu cơ động đến địa phương xảy ra NĐTP; hỗ trợ thuốc, vật tư, trang thiết bị y tế (khi cần thiết); hỗ trợ chuyên môn cho các đơn vị điều trị tuyến dưới theo sự chỉ đạo của Sở Y tế.

- Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh chịu trách nhiệm tiếp nhận, cấp cứu, điều trị kịp thời cho người bệnh. Trong trường hợp số người mắc NĐTP nhiều, các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh tại địa bàn quá tải, Sở Y tế điều động nhân lực, cơ sở vật chất, phương tiện từ các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cùng tuyến, hoặc tuyến trên để hỗ trợ kịp thời triển khai cấp cứu, điều trị người bệnh.

Công tác tổ chức cấp cứu người bị ngộ độc, chú ý phân loại người bệnh bị ngộ độc nặng, trẻ em và người già, ưu tiên chuyển lên Bệnh viện tuyến trên để được cấp cứu kịp thời.

3. Tình huống 3: Vụ NĐTP xảy ra tại các doanh nghiệp thuộc Khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp Quảng Ngãi

Doanh nghiệp để xảy ra vụ NĐTP có trách nhiệm khai báo thông tin cho các đơn vị chức năng theo quy định; thông báo ngay với Phòng Y tế, Trung tâm Y tế, Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh, BQL Khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp Quảng Ngãi để triển khai khắc phục sự cố vụ NĐTP.

3.1. Trách nhiệm triển khai

- Doanh nghiệp để xảy ra vụ NĐTP;
- Ban Quản lý khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp Quảng Ngãi;
- Sở Y tế, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương;
- Lãnh đạo các Sở, ngành thuộc Ban Chỉ đạo liên ngành về vệ sinh an toàn thực phẩm tỉnh;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố có doanh nghiệp đóng trên địa bàn để xảy ra vụ NĐTP;

- Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh;
- Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố; Trung tâm Y tế tuyến huyện; Trạm Y tế tuyến xã; các cơ sở khám chữa bệnh có doanh nghiệp đóng trên địa bàn để xảy ra vụ NĐTP.

3.2. Tổ chức, thực hiện

- a) Lãnh đạo doanh nghiệp: Có mặt tại nơi xảy ra NĐTP để tham gia khắc phục sự cố vụ NĐTP; triển khai bảo đảm an ninh, trật tự tại điểm thu dung, cấp cứu tạm thời tại doanh nghiệp và huy động nhân lực, phương tiện hỗ trợ vận chuyển người bệnh đến cơ sở điều trị.
- b) UBND các huyện, thị xã, thành phố có doanh nghiệp đóng trên địa bàn để xảy ra vụ NĐTP chỉ đạo các đơn vị chức năng ở địa phương tham gia khắc phục hậu quả vụ NĐTP.
- c) Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương chịu trách nhiệm phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế để tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục hậu quả khi xảy ra NĐTP (khi cần thiết).
- d) BQL Khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp Quảng Ngãi phối hợp với Sở Y tế, UBND các huyện, thị xã, thành phố chỉ đạo triển khai khắc phục hậu quả vụ NĐTP.
- e) Sở Y tế:
 - e1) Chủ trì, phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố chỉ đạo triển khai các hoạt động điều tra, xử lý, khắc phục hậu quả vụ NĐTP. Trường hợp cần thiết, báo cáo UBND tỉnh trực tiếp chỉ đạo hoặc đề nghị lãnh đạo các sở, ngành thuộc Ban Chỉ đạo liên ngành về vệ sinh an toàn thực phẩm tỉnh tham gia chỉ đạo, khắc phục sự cố về an toàn thực phẩm.
 - e2) Đề nghị Cục An toàn thực phẩm - Bộ Y tế, các Viện chuyên ngành Trung ương hỗ trợ điều tra, xử lý môi trường, khắc phục hậu quả vụ NĐTP (khi cần thiết).
 - e3) Chỉ đạo các đơn vị y tế triển khai nội dung sau:
 - Công tác điều tra, xử lý môi trường, báo cáo vụ ngộ độc thực phẩm:
 - + Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh chủ trì, phối hợp với doanh nghiệp, BQL Khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp Quảng Ngãi, Phòng Y tế, Trung tâm Y tế tuyến huyện có doanh nghiệp đóng trên địa bàn để xảy ra vụ NĐTP tiến hành điều tra NĐTP. Trong trường hợp cần thiết, cần phải chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng thuộc ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương tổ chức điều tra tìm nguyên nhân gây NĐTP, truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc, xử lý vi phạm về an toàn thực phẩm theo quy định.
 - + Trung tâm Y tế tuyến huyện phối hợp với Chi cục An toàn vệ sinh thực phẩm tỉnh, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tiến hành điều tra NĐTP, lấy mẫu xác định nguyên nhân, xử lý môi trường; phối hợp với chính quyền địa

phương kết luận vụ NĐTP theo quy định. Thực hiện các bước điều tra NĐTP, tổng hợp, báo cáo kết thúc vụ NĐTP theo quy định.

+ Phòng Y tế các huyện, thị xã, thành phố: Phối hợp với các đơn vị liên quan tiến hành điều tra, giám sát, xử lý NĐTP.

+ Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh chủ trì, phối hợp với Trung tâm Y tế tuyến huyện tiến hành xử lý môi trường, áp dụng các biện pháp ngăn chặn sự lây truyền dịch bệnh do NĐTP; lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm nghi ngờ gây NĐTP.

+ Trường hợp có tử vong phải kết hợp với cơ quan Công an, cơ quan Pháp y tiến hành điều tra giải phẫu bệnh lý, lấy dịch trong đường tiêu hóa, máu, tim, phổi của những người bị tử vong để xét nghiệm tìm nguyên nhân.

- Công tác tiếp nhận, cấp cứu, điều trị:

Tùy theo số lượng người mắc của vụ NĐTP để quyết định việc huy động các nguồn lực của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn triển khai thu dung, cấp cứu, điều trị người bệnh “tại chỗ” hoặc chuyển người bệnh đến các cơ sở điều trị trên địa bàn cho phù hợp với từng tình huống cụ thể (tình huống 1 hoặc tình huống 2). Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh sẵn sàng bố trí nhân lực, thuốc, vật tư, trang thiết bị y tế (khi cần thiết) và tham gia xử lý vụ NĐTP theo sự chỉ đạo của Sở Y tế.

V. TRÁCH NHIỆM PHỐI HỢP TRONG CÔNG TÁC ĐIỀU TRA, XỬ LÝ NGỘ ĐỘC THỰC PHẨM

1. Sở Y tế

- Chỉ đạo các đơn vị y tế trên địa bàn tỉnh tổ chức cấp cứu, điều trị kịp thời cho người bị NĐTP, thực hiện Phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi. Làm đầu mối điều hành các đơn vị y tế cấp dưới triển khai cấp cứu, điều trị người bị NĐTP.

- Chủ trì, phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương và các sở, ngành liên quan, UBND các huyện, thị xã, thành phố tổ chức lấy mẫu, điều tra tìm nguyên nhân gây NĐTP để cảnh báo cho cộng đồng.

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành thực hiện việc thanh tra, kiểm tra các đơn vị có liên quan đến vụ NĐTP, kết luận và xử lý cơ sở gây NĐTP theo quy định của pháp luật.

- Tổng hợp, kết luận, báo cáo NĐTP theo quy định.

2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Phối hợp với Sở Y tế tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục khi xảy ra NĐTP; cung cấp đầy đủ thông tin, hồ sơ liên quan tới nguồn gốc thực phẩm nghi ngờ gây NĐTP khi có yêu cầu. Trường hợp cơ sở gây NĐTP do ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn quản lý thì Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn có trách nhiệm chỉ đạo các đơn vị liên quan phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế để tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục hậu quả khi xảy ra NĐTP.

- Cử công chức, viên chức phối hợp với ngành Y tế điều tra nguyên nhân, tiến hành truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc thuộc thẩm quyền quản lý.

3. Sở Công Thương

- Phối hợp với Sở Y tế tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục khi xảy ra NĐTP; cung cấp đầy đủ thông tin, hồ sơ liên quan tới nguồn gốc thực phẩm nghi ngờ NĐTP khi có yêu cầu. Trường hợp cơ sở gây NĐTP do ngành Công Thương quản lý thì Sở Công Thương có trách nhiệm phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế để tổ chức điều tra, truy xuất nguồn gốc thực phẩm và xử lý vi phạm, khắc phục hậu quả khi xảy ra NĐTP.

- Cử công chức, viên chức phối hợp với ngành Y tế điều tra nguyên nhân, tiến hành truy xuất nguồn gốc và xử lý thực phẩm gây ngộ độc thuộc thẩm quyền quản lý.

4. Sở Giáo dục và Đào tạo

- Hướng dẫn, chỉ đạo các trường học xây dựng Phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP tại đơn vị; bố trí địa điểm đáp ứng cơ bản những yêu cầu về tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ; tổ chức các cuộc diễn tập để chủ động, sẵn sàng ứng phó, hạn chế đến mức thấp nhất hậu quả của NĐTP.

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan kiểm tra, giám sát thực tế việc thực hiện an toàn thực phẩm và ứng phó khi xảy ra NĐTP tại trường học.

- Phối hợp với ngành Y tế điều tra nguyên nhân gây ra NĐTP tại các trường học.

5. Công an tỉnh

- Thực hiện các biện pháp nghiệp vụ theo quy định của pháp luật để phát hiện các hành vi phạm tội và vi phạm pháp luật về an toàn thực phẩm đối với các cơ sở gây NĐTP.

- Trường hợp NĐTP có tử vong phải kết hợp với Sở Y tế và các sở, ngành liên quan, UBND các huyện, thị xã, thành phố tiến hành điều tra xác định nguyên nhân.

6. Các sở, ngành

Theo chức năng, nhiệm vụ có trách nhiệm phối hợp trong việc thông tin, truyền thông hướng dẫn người dân thực hiện phòng, chống NĐTP, phối hợp trong công tác điều tra, xử lý NĐTP.

7. BQL Khu kinh tế Dung Quất và các KCN Quảng Ngãi

- Hướng dẫn, chỉ đạo các doanh nghiệp xây dựng phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP tại đơn vị; bố trí địa điểm đáp ứng cơ bản những yêu cầu về tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ (hội trường, phân xưởng sản xuất...); tổ chức các cuộc diễn tập để chủ động, sẵn sàng ứng phó, hạn chế đến mức thấp nhất hậu quả của NĐTP.

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan kiểm tra thực tế việc thực hiện phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP của doanh nghiệp.

- Phối hợp với ngành Y tế điều tra nguyên nhân gây ra NĐTP tại các doanh nghiệp trong Khu kinh tế Dung Quất và các khu công nghiệp tỉnh.

- Đảm bảo công tác hoạt động của doanh nghiệp khi xảy ra sự cố NĐTP.

8. UBND các huyện, thị xã, thành phố

Là cơ quan quản lý nhà nước thực hiện nhiệm vụ ứng phó khi xảy ra NĐTP tại địa phương, có trách nhiệm:

- Xây dựng phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP trên địa bàn; bố trí địa điểm đáp ứng cơ bản những yêu cầu về tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ (hội trường, nhà văn hóa, trường học...).

- Chỉ đạo các đơn vị y tế trên địa bàn tổ chức cấp cứu, điều trị kịp thời cho người bị NĐTP; lấy mẫu thực phẩm, mẫu bệnh phẩm, điều tra nguyên nhân gây NĐTP, truy xuất nguồn gốc và xử lý, khắc phục khi xảy ra NĐTP; cung cấp đầy đủ hồ sơ thông tin liên quan tới nguồn gốc thực phẩm nghi ngờ gây NĐTP khi có yêu cầu.

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành thực hiện điều tra, xử lý NĐTP trên địa bàn; thanh tra, kiểm tra các cơ sở, đơn vị có liên quan đến vụ NĐTP, kết luận, xử lý hoặc đề xuất xử lý cơ sở gây NĐTP theo quy định của pháp luật.

- Hướng dẫn, chỉ đạo các doanh nghiệp, trường học trên địa bàn xây dựng phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP tại đơn vị; tổ chức các cuộc diễn tập để chủ động, sẵn sàng ứng phó, hạn chế đến mức thấp nhất hậu quả của NĐTP.

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan kiểm tra thực tế việc thực hiện phương án của doanh nghiệp, trường học.

- Kết luận, tổng hợp, báo cáo NĐTP theo quy định.

9. Trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình; doanh nghiệp; trường học; tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh thực phẩm, kinh doanh dịch vụ ăn uống khi xảy ra NĐTP.

9.1. Khai báo và báo cáo khi có NĐTP

- Các đơn vị để xảy ra vụ NĐTP có trách nhiệm báo cáo ngay với cơ quan y tế và khắc phục hậu quả khi phát hiện NĐTP do mình gây ra.

- Lãnh đạo doanh nghiệp, trường học: Có mặt tại nơi xảy ra NĐTP để khắc phục sự cố vụ NĐTP; triển khai bảo đảm an ninh, trật tự tại điểm tiếp nhận, cấp cứu tạm thời và huy động nhân lực, phương tiện hỗ trợ vận chuyển người bệnh đến cơ sở điều trị.

9.2. Kịp thời tổ chức cấp cứu, điều trị bệnh nhân

- Địa điểm tiếp nhận, cấp cứu người bệnh: Bố trí địa điểm, điều kiện cơ sở, vật chất... đáp ứng cơ bản những yêu cầu về tiếp nhận, cấp cứu, điều trị người bệnh tại chỗ (hội trường, phân xưởng sản xuất...).

- Tổ chức cấp cứu, điều trị: Huy động nhân lực và tổ chức cấp cứu, điều trị người bệnh, tổ chức lưu giữ, bảo quản mẫu thức ăn khả nghi, chất nôn, chất rửa dạ dày - ruột, nước tiêu, phân... của người bị NĐTP để lấy mẫu kiểm nghiệm xác định nguyên nhân.

- Vận chuyển bệnh nhân đến cơ sở điều trị nhanh chóng, an toàn và kịp thời.

9.3. Ngừng ngay việc cung cấp suất ăn, thông tin cho tổ chức, cá nhân khi phát hiện thực phẩm không bảo đảm an toàn, đồng thời giữ lại mẫu thực phẩm lưu, thức ăn thừa để xét nghiệm tìm nguyên nhân vụ NĐTP.

9.4. Cung cấp hồ sơ, giấy tờ liên quan phục vụ cho công tác điều tra NĐTP: sổ kiểm thực 3 bước, lưu mẫu thực phẩm, hợp đồng cung cấp nguyên liệu, các giấy tờ liên quan khác.

9.5. Phối hợp với các sở, ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố; BQL khu công nghiệp trong công tác tổ chức cấp cứu, điều trị cho người bị NĐTP; lấy mẫu, điều tra tìm nguyên nhân gây NĐTP.

9.6. Xây dựng phương án sẵn sàng ứng phó khi xảy ra NĐTP tại đơn vị; tổ chức các cuộc diễn tập đề chủ động, sẵn sàng ứng phó, hạn chế đến mức thấp nhất hậu quả của NĐTP.

Trong quá trình thực hiện nếu có nội dung vướng mắc, các cơ quan, đơn vị, địa phương báo cáo Sở Y tế để hướng dẫn kịp thời./.